SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 178. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 17, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го ВЕРЕСНЯ 1992. Ч. 178. РІК XCIX.

ВІДКРИЛАСЯ ШОСТА СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 15-го вересня розпочала свою працю шоста сесія Верховної Ради України.

На ранньому засіданні депутати обговорили порядок денний та звернули особливу увагу на необхідність розгляду соціально-економічних питань та підготовку законодавчих актів для поглиблення економічних реформ. Наголошувалося також на важливості посилення парляментської контролі за виконанням ухвалених актів.

Будинок Верховної Ради пікетують кілька сотень пенсіонерів, ветеранів Другої світової війни, українських кінематографістів, членів профспілок та вірних УПЦ Московського Патріярхату Автобуси, які привезли до Києва тернопільчан і львів'ян затримані міліцією в передмісті і люди ішли до будинку Верховної Ради пішки.

Голова Верховної Ради Іван Плющ, який відкрив перше пленарне засідання, повідомив, що у міжсесійний період депутати продовжували працю над підготовкою нових законодавчих актів, які мають забезпечити радикальні економічні реформи. І. Плющ зачитав лист прем'єр-міністра України Вітольда Фокіна до Верховної Ради з проханням дати йому ще кілька днів для завершення пляну конкретних заходів для здійснення реформ. У листі подано кілька законів, які необхідно ухвалити Верховній Раді для здійснення економічних перетворень. І. Плющ повідомив також, що за кілька днів на сесії плянує виступити Президент України Леонід Кравчук. Депутати обговорили та ухвалили порядок денний. На пропозицію заступника голови ВР Володимира Гриньова, вирішено створити надзвичайну комісію в справах економічних реформ, щоби підготувати парляментські слухання з цього питання. Наприкінці денного засідання депутати заслухали звернення представників ветеранів війни, праці і збройних сил і вирішили створити комісію з представників Уряду та депутатів Верховної Ради для негайного вирішення питань, поставлених у зверненні ветеранів, а саме відновлення ветеранських крамниць та надання ветеранам різноманітних пільг.

На вечірньому засіданні депутати ухвалили постійну про порядок висвітлення шостої сесії Верховної Ради у засобах масової інформації. Депутати торкнулися питання про внесення змін до конституції України і про зміни у тимчасовому регляменті. З доповіддю виступив голова підкомісії з питань законодавства і законності депутат Ткачук, але бурхливе обговорення закінчилося тим, що вирішили не голосувати, а розробити ці питання у комісіях і повернутися до них за кілька днів.

Л. Кравчук відвідав Бельгію

Київ (УНІАР). — В понеділок, 14-го вересня, Президент України Леонід Кравчук з короткою візитою вилетів до Брюсселю для зустрічі з головою комісії Европейської спільноти. Відбулася також зустріч Президента України з президентом Міжнародного валютного фонду Жаком Дельором та з членами уряду Бельгії.

Президент України висловив подяку міжнародній організації за надання технічного та фінансового сприяння Україні. Очікують кредити у розмірі 130 млн. екю, це 54 млн. екю підуть на підготовку експертних комісій з питань міждержавних економічних відносин. Прагнення України зблизитися з европейськими країнами — відзначив Жак Дельор, — відповідає політичному виборові міжнародної спільноти на визначення нових форм співробітництва і активізацію відносин між співтовариством і Україною". Леонід Кравчук підтвердив рішучість України продовжувати політику економічних реформ, яку, як підкреслив пан Дельор, підтримуватиме очолювана ним комісія. Угоди, підписані між співтовариством і колишнім СССР є чинними і у відносинах з Україною. Кравчук і Дельор підписали спільну заяву, де обумовлена необхідність і можливість переведення відносин між Україною і співтовариством на якісно новий рівень. Результатом цього стане підписання угоди про партнерство і співробітництво між Україною і европейським співтовариством.

Із ЗСА 13-го вересня повернулася українська делегація на чолі з головою Верховної Ради Іваном Плющем. Під час короткого інтерв'ю І. Плющ заявив журналістам, що загалом задоволений поїздкою.

Прем'єр-міністер України Вітольд Фокін 10-го вересня відвідав Москву, де провів переговори з першим заступником голови Уряду Росії Єгором Гайдаром. Темою переговорів було вдосконалення системи банкових розрахунків. На засіданні уряду Росії в той день виступив російський президент Борис Єльцин і повідомив, що Україна звернулася до Росії з проханням виділити 100 біл. карбованців.

Повернувшись до Києва, В. Фокін заявив журналістам, що їздив до Москви не як прохач, а щоб знайти вихід із кризової ситуації в системі банкових взаємних виплат за доставу продукції. За словами Фокіна, окремі промислові підприємства, маючи великий позитивний залишок (сальдо), не можуть розрахуватися за сировину і матеріяли чи, навіть, виплатити заробітну платню своїм працівникам. Фокін зустрівся з директором Центрального банку Росії Геращенком і Є. Гайдаром та домовився про поліпшення механізму

(Закінчення на стор. 3)

Сирія вимагає цілковитого повернення Ґолянських пагорбів

Вашінгтон. — В понеділок, 14-го вересня, представник Сирії на ізраїльсько-арабських переговорах Мувафік Аляф відкинув пропозицію Ізраїля про часткове виведення військ, що жидівська сторона трактує як достатній засіб для замирення між двома країнами.

Як заявив Аляф, його уряд вважає, що для досягнення тривкого миру, до якого прагнуть обидві держави, не є відповідними половинчасті кроки, і висунув вимогу повернути анексовані території цілком. Ізраїльський прем'єр-міністер Іцак Рабін, коментуючи заяву Аляфа, сказав, що Дамаск не може розраховувати на те, що Ізраїль піде на територіяльні поступки, не діставши надійних гарантій миру, а також пояснень щодо того, що Дамаск розуміє під словом „мир". Ізраїль пропонує, підписавши мирну угоду з Сирією, відкрити кордони, відновити дипломатичні стосунки, відкрити амбасади в обох столицях і нормалізувати економічні і культурні контакти між країнами.

Представник Ізраїля на вашінгтонських переговорах Ітамар Рабінович повідомив, що його делегація запропонувала сирійцям новий варіянт угоди, пов'язаної з територіяльними поступками, однак Аляф покищо стримався від коментарів, кажучи, що йому треба докладніше вивчити пропозицію Єрусалиму.

Як стало відомо з Вашінгтону, Ізраїль відновив мирні переговори з Йорданією і Ливаном. Акцією доброї волі назвали журналісти пропозицію Ізраїля передати для Йорданії частину питної води, зібраної в жидівській державі під час останніх злив.

РОЗПОЧАЛИСЬ НАРАДИ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ООН

Ню Йорк. — Агентство Ассошіейтед Пресс та інші засоби масової інформації повідомляють, що 16-го вересня тут розпочались наради 47-ої Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй, які заповідаються цікавими хоч би тому, що Генеральна асамблея розглядатиме також міжнародні проблеми, структуральні зміни в світі і на прохання делегацій Европейської спільноти обговорюватиме справу Югославії.

Постійні представництва до ООН від Боснії і Герцеговини запропонували позбавити місця в ООН для штучного творива Югославії, тим більше, що колишні складові частини цього імперіялістичного зліпку, тепер самостійні республіки, були прийняті в членство ООН на 46-ій Генеральній асамблеї. Ходять поголоски, що представники Російської федерації, які ще й досі не визбулися імперіялістичних мрій після розвалу комуністичної імперії, будуть ставити вето, мотивуючи це тим, що офіційне становище Генеральної асамблеї у справі ліквідації Югославії лише посилить ненависть і дальшу боротьбу великої сербської більшости і продовжить війну між поодинокими республіками.

Не зважаючи на становище Росії, представники ЕС зустрілись у вівторок, 15-го вересня з представниками Ради Безпеки і представниками невтральних держав. Політичні спостерігачі підкреслюють, що також амбасадор Югославії до ООН розвинув пожвавлену діяльність і застосовує тактику застрашування, знаючи, що позбавлення Югославії членства в ООН фактично покладе кінець існуванню Югославії як держави і її позбавлять права в усіх міжнародних організаціях.

Резолюція у справі Югославії буде прийнята, якщо за неї віддадуть свої голоси дві треті учасників Генеральної асамблеї. Рішення в тій справі ще не прийнято. Головою Генеральної асамблеї присутні обрали в цьому році болгарського міністра закордонних справ Стояна Ґанева. Проти його кандидатури не було жодного спротиву. Ґанев перейняв свій пост міністра закордонних справ Болгарії в листопаді минулого року і з того часу кількакратно виступав на міжнародних форумах у характері миротворця між ворогуючими сторонами на Балканах.

За ізоляцію Югославії і позбавлення її права участи у Европейській економічній спільноті виступають чимало европейських держав, які вже визнали Боснію, Герцеговину й інші республіки самостійними державами, але федеральний уряд Югославії не дає їм змоги налагодити з ними дипломатичних, торговельних й інших зв'язків та поширити гуманітарну допомогу для цивільного населення. Представник головної квартири Червоного Хреста заявив, що цій установі вдалося вивезти з Боснії кількадесять виснажених в'язнів з концтабору, який створили серби фактично для вимордування хорватів й інших. Усі перевезені до Лондону є мусулманами і цей факт може викликати серед мусулманських країн гостру реакцію проти сербів.

Крім Югославії 47-ма Генеральна асамблея має чимало інших проблем до розглянення, які викликають турботу з вільних країнах світу.

Відбулася нарада голів обласних рад

Київ (УНІАР). — В п'ятницю, 11-го вересня, у Верховній Раді України відбулася нарада голів обласних рад, Київської та Севастопільської Міських Рад народних депутатів, які прибули на навчання до Центру підвищення кваліфікації кадрів Інституту державного управління і самоврядування при Кабінеті Міністрів України. Обговорено питання підвищення ролі рад народних депутатів республіки у вирішенні проблем соціально-економічного розвитку і добробуту населення. Особливу увагу приділено більш активним пошукам шляхів координації дій та посилення взаємодії самоврядних органів і виконавчих структур.

У Верховній Раді України також відбулася зустріч з керівниками засобів масо-

(Закінчення на стор. 3)

Українські демократи відновили працю комітетів

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Українсько-американський демократичний комітет за вибір на президента і віцепрезидента З'єднаних Стейтів Америки Билла Клінтона і Аллена Ґора, реактивізував працю крайового, стейтових і місцевих відділів, а провідні особи цього комітету відбули численні зустрічі з керівниками виборчих комітетів усіх рівнів під час конвенції Демократичної партії в Ню Йорку.

Демократи українського роду, комітети яких діють у 26-ох стейтах ЗСА, розпочали посилювати свою працю, зокрема у великих скупченнях українців, за вибір Клінтона і Ґора, ідучи по лінії гасла Демократичної партії, яка домагається зміни Уряду ЗСА і втримання дотеперішньої більшости в обидвох палатах Конгресу.

Головою Українського Крайового виборчого комітету Демократичної партії є відомий адвокат і політично-громадський активіст Юліян Куляс. Його заступником є Орест Т. Дубно. Ю. Куляс повідомив, що трьох ветеранів з колишніх президентських кампаній — Йосипа Лисогора з Ню Джерзі, Йосипа Харину з Массачусетс і Михайла Матіяша з Ню Джерзі — призначено на пости почесних голів. Стейтові голови і їх заступники будуть вкороткі номіновані Крайовим комітетом.

Комітет закликає усіх демократів і прихильників Демократичної партії, які зацікавлені у співпраці, зголошуватися до Ю. Куляса на число телефону: (312) 486-6645, або на інші телефони: Лисогора (908) 232-5304, Дубна (203) 791-1203, Харини (617) 344-6507 і Матіяша (201) 373-1688.

КОНФЛІКТ НАВКОЛО ВІЙСЬКОВИХ УЧИЛИЩ ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 9-го вересня, пресова служба міністерства оборони України повідомила, що до севастопільських вищих військово-морських училищ знову надійшла телеграма з Москви. Командуванню училищ наказано припинити працю комісій управління військової освіти міністерства оборони України і не допустити їх на територію училищ.

В телеграмі сказано, що військові училища входять до Об'єднаних збройних сил СНД і підпорядковані Росії. Цей документ підписав колишній перший заступник командуючого військово-морською фльотою СНД, який тепер командує військово-морською фльотою Росії, адмірал Фелікс Громов.

Того ж дня московська телевізійна компанія „Останкіно" в ранкових новинах передала провокаційне повідомлення, що нібито на цей день „призначена пресова конференція міністра оборони України генерал-полковника Костянтина Морозова для вітчизняних і закордонних кореспондентів". Коли журналісти зібралися, міністер оборони України виступив, заявивши, що телевізійна компанія „Останкіно" ніколи не отримувала такої інформації від міністерства оборони України, оскільки на 9-го вересня пресова конференція не плянувалася. Морозов звернувся до працівників телекомпанії „Останкіно" в майбутньому не плянувати робочий день міністра оборони сусідньої держави без його відома.

Командуючий Чорноморською фльотою адмірал Єгор Касатонов назвав ситуацію на фльоті серйозною і звинуватив у цьому командування військово-морськими силами України. Підпорядкування Україні двох вищих військових училищ він назвав незаконним, оскільки ці заклади готують кадри для всіх держав СНД. Неправомірним адмірал вважає і усунення з посади начальника училища ім. Нахімова контр-адмірала Володимира Денисенкова. „Він українська присягу не приймав і не є під юрисдикцією міністерства оборони України, — заявив Касатонов і додав, — я, як російський адмірал висловив протест. Я боротимусь за російського адмірала. Принизили російського адмірала, принизили військово-морську фльоту. Принижена наша загальна справа".

Є. Касатонов також заявив, що міністерство оборони України має плян „заблокування і льокалізації Чорноморської фльоти, що передбачає її загибель".

Конфлікт, що виник на території училищ в Севастополі 31-го серпня і затих у наступні дні, тепер загострився знову. Член Верховної Ради Росії Сергій Шахрай заявив кореспондентові „Независімой Газети", що йдеться про військові училища з першокласним обладнанням, в тому числі секретним". Одне з них підготовляє підводників-атомників. За словами Шахрая, на території СНД більше таких шкіл немає. „Без цього стратегічні сили військово-морської фльоти, російські сили не можуть існувати. Під час вакацій, коли не було ні курсантів, ні викладачів, з Києва приїхала комісія на чолі з полковником Пилипчуком і привезла наказ міністра оборони України Морозова про звільнення контр-адмірала Денисенкова і призначення на його місце нового начальника училища". Далі Шахрай промовив як він намагався втихомирити конфлікт, пояснивши, що порадив виконувати наказ міністра оборони України, а про скасування українського наказу наказом міністра оборони Росії промовчав тому, що

(Закінчення на стор. 3)

ВИСТАВКА ТВОРІВ З. ГОЛУБЦЯ

Філядельфія. — Тут у суботу, 19-го вересня о год. 7-ій вечора індивідуальною виставкою творів скульптора Зенона Голубця відкриється мистецький сезон в Українському Освітньо-Культурному Центрі. Виставку влаштовує 67-ий Відділ Союзу Українок Америки. Адреса УОКЦентру: 700 Седар ровд, Абінґтон, Па. Телефон для інформацій (215) 663-1166.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ АЛБАНІЇ Беріша заявив, що провінції Косово, яка входить до складу Сербії, слід повернути автономний статус. Він підкреслив, що Албанія не претендує на територію Косова, населеного головним чином етнічними албанцями, і не домагається зміни кордонів.

БІЛЬШІСТЬ ЗАХІДНИХ спостерігачів схильні трактувати ситуацію в Афганістані як безвихідну. Навіть якщо Гекматіяр і зуміє вигнати свого противника зі столиці у провінцію, там розпочнеться підготова до нової битви. На думку більшости аналітиків, якщо Організація Об'єднаних Націй в найближчий час не втрутиться у конфлікт, громадянська війна може покласти край існуванню афганської держави.

УРЯД МОЗАМБІКУ виступив із закликом „до мобілізації всіх внутрішніх і зовнішніх ресурсів" для врятування від голодної смерти 20 відсотків населення цієї зруйнованої засухою і громадянською війною країни. В оприлюдненій в Мапуту заяві підкреслюється, що від кінця 1991 року кількість людей, котрі потребують харчової допомоги, подвоїлася і тепер становить 3.1 міл. осіб.

РЕЛІҐІЙНИМИ КОНФЛІКТАМИ охоплений Мадрас, адміністративний центр південноіндійського стейту Тамілнад. Сутички між індусами і мусулманами розпочалися в той день, коли прихильники пророка Мохаммеда святкували свій празник. На вулицях спалахнули бійки, натовпи хуліганів стали громити і грабувати крамниці, перекидати авта і автобуси, знущатися над людьми. У Мадрас було негайно введено два батальйони спеціяльних поліційних військ. Понад 300 активних учасників конфлікту заарештовано, є вбиті і десятки ранених.

У ПАРИЖІ ВІДБУЛАСЯ демонстрація противників ратифікації Маастріхського договору, який має узаконити створення єдиної Европи. В ній взяли участь провідні промисловці країни, а також син покійного президента Франції Шарля де Голля. Не зважаючи на те, що через декілька днів, 20-го вересня, відбудеться референдум, чимало французів ще не вирішили, на яке становище стати. Останні опитування свідчать, що думки „за" і „проти" покищо розділилися порівно.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ Анатолійське аґентство новин, на сході Туреччини продовжувалися бої між збройними формуваннями забороненої в країні Курдської робітничої партії і турецькими силами безпеки. У понеділок, 14-го вересня, курдські бойовики здійснили напад на нафтові сховища і місце видобутку ропи, де діють компанії Шел і Мобіл. У висліді загинуло троє і ранено п'ятеро осіб.

ПОНАД 250,000 М'ЯНМАНЦІВ-мусулман зайняли притулок на території Банґлядеш, втікаючи від переслідувань буддійського воєнного режиму Янґона. Найбільше втікачів перебуває в районі міста Кокс-Базара, де створено до 20 таборів для м'янманців. В останні тижні в Кокс-Базарі росте хвиля протесту проти чужинців. Корінні мешканці вимагають репатріяції м'янманських втікачів, оскільки ті, замість перебувати у відведених місцях, будують житла в лісах, завдаючи великої шкоди місцевій екології.

ШВАЙЦАРСЬКИЙ ЖУРНАЛ „Інтернешенел Рів'ю" пише, що в республіках Співдружности Незалежних Держав за п'ять останніх років кількість офіційно зареєстрованих наркоманів збільшилася на 50 відсотків. Головним постачальником „білої смерти" є Узбекістан і Таджикістан, де правоохоронні органи виявили сотні гектарів опіюмного маку. Тим часом спеціялісти вважають, що насправді загальна площа посівів доходить до 150,000 гектарів. Виглядає, що Середня Азія стане ще більшим центром міжнародного наркобізнесу, ніж знаменитий „золотий трикутник" — Тайван- Ляос-Бірма.

НА МІЖНАРОДНІЙ кардіологічній конференції в Барсельоні дослідники з Фінляндії подали переконливі наукові докази, що надлишок заліза в організмі збільшує ризик серцевих атаків та інших захворювань серцево-судинної системи в чоловіків у віці від 40 до 60 років майже в два рази.

В АМЕРИЦІ

НАПЕРЕДОДНІ ПЕРЕСЛУХАНЬ Конґресу про справу Північноамериканського вільного торговельного договору між групами оборони довкілля заіснував роздор. Аналітики уважають, що ці непорозуміння використає уряд президента Джорджа Буша для того, щоби чимскоріше осягнути схвалення цього договору. Справа в тому, що велике угрупування охорони довкілля „Сієрра клаб" має застереження до цього договору, бо побоюється, що це може допровадити до менш строгих вимог для охорони довкілля. Одначе дві інші багаточленні групи — Крайова Федерація природного довкілля — та Світовий фонд природного довкілля, які допомагали у виготовленні ділянки про охорону довкілля у вищезгаданому договорі, підтримують його схвалення.

НАЙБІЛЬША МЕДИЧНА організація в Америці,Американська колеґія лікарів висказалася за тим, що в країні повинна бути устанлена максимальна межа на витрати охорони здоров'я, включно з устаненими цінами, що їх можуть жадати лікарі від пацієнтів. Знавці уважають, що це вказує на зміну думки про забезпечення охорони здоров'я американських громадян в майбутньому. Вони теж підкреслюють, що велика кількість американських лікарів, профспілок, великих корпорацій та демократичних членів Конґресу підтримують пропозиції вищезгаданої медичної організації. Там пропонується зобов'язати всіх працедавців забезпечити своїх працівників охороною здоров'я, або платити новий податок для фінансування публічного пляну охорони здоров'я до котрого зможуть належати всі працівники.

МИНУЛОГО ПОНЕДІЛКА 14-го вересня,11-членна Конґресова комісія, яку створено у жовтні 1991 року виключно для розгляду цієї справи, порекомендувала, щоби ЗСА поширили свої радіопередачі до Китаю та інших комуністичних азійських народів, головно програмами, які пропагують демократизацію та подають неоцензуровані новини подій у тих країнах. Не зважаючи на рекомендацію, комісія є поділена, коли йдеться про те, в який саме спосіб ці передачі здійснювати. Одні пропонують створити нову радіовисильню на взір „Радіо Вільна Европа" чи „Радіо Свобода", інші уважають, що для цієї цілі можна вживати існуючу радіовисильню „Голос Америки".

У ВІВТОРОК, 15-ГО ВЕРЕСНЯ, Сенат проголосував рішення, що для відновлення торговельного статусу упривілейованої країни Китай мусітиме виказатися крайніми успіхами в ділянці людських прав, торгівлі та придержування міжнародних вимог про експорт ракет і ядерної зброї. Подібне схвалення вже попередньо зроблено у Палаті Репрезентантів і тепер ця справа піде до відповідної комісії для узгіднення. Минулого березня президент Джордж Буш наклав вето на подібне схвалення Конґресу. Одначе тепер є відмінність у схваленні, бо стосується це тільки державних підприємств і уряду Китаю. Приватні фірми дальше матимуть змогу користуватись торговельними пільгами упривілейованої країни.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сантимент до родинного міста і дому

Можна сумніватися, чи найбільш фахові статистики могли б підрахувати скільки людей згинуло в усіх війнах історичного часу. Зрештою, в античному світі — статистика не мала ще зрозуміння, як тепер, і навіть історики Наполеонських воєн — наперелами XIX і XX сторіч — не всилі подати навіть приблизного числа поляглих на всіх тодішніх побоєвищах. Те саме стосується жертв природних катастроф. Силу тих катастроф символізує біблійний потоп, в якому врятувався тільки ковчеґ Ноя, що встиг забрати туди також по одній звірині із звіринного світу. У популярних довідниках є списки найбільших катастроф — землетрусів, повені, пожеж, вибухів вулканів — але це мала дрібка того, що насправді сталося. У 79 році перед народженням Христа лява із вибуху Везувія залила два міста недалеко Неаполю у Південній Італії — Помпеї і Геркулянум. У новітньому часі ті міста відкопали і туристи оглядають відкопані вулиці й доми, що лякають своїми макабричними румовищами, наче кістяками. Є там при вході музей із картами та інформаціями про Везувія, а шпиль якого все наче у мряці. Один Господь знає, скільки осіб — мужчин, жінок і дітей — згинуло у двох залитих лявою містах.

Приходить таке на думку, коли тепер читати описи страхіття, що його накоїв ураґан Ендрю у частині південної Фльориди. „Ню Йорк Таймс" з 14-го вересня ц. р. приносить маленький географічний нарис містечка Діксі Трейлор Парк, що його той ураґан перетворив в одне румовище. Але „Ню Йорк Таймс" цікавиться менше розмірами знищення, як поставою мешканців до нещастя, яке так раптово й несподівано впало на них. Багато тих мешканців, не хочуть розстатися з руїнами свого дому. Військо, вислане туди президентом Бушем, збудувало ціле місто шатер. Ті шатра — це благословення для бездомних, які втратили дах над головою. Однак численні мешканці поруйнованого міста вперто відмовляються користати з тих шатер. Одні виправдуються арґументом, що коли вони відійдуть від руїн свого дому, то безсердечні хуліґани пограбуть решткі їхнього „добра", яке врятувалося. Інші бояться, що асекураційні компанії закинуть їм, що вони добровільно відмовилися від свого дому і робитимуть труднощі у виплачуванні відшкодування. Але всі такі арґументи — це фрази, за якими скривається найглибший сантимент до їхнього родинного дому.

Англійська приказка каже: „Мій дім є моїм замком". Але це не є тільки англійці й американці ставляться з таким сантиментом до родинного місця і дому. Виявилося це у Чорнобильській катастрофі: примусово евакуйовані мешканці при першій нагоді верталися на своє родинне „сміття", ставлячи вище любов до свого місця і дому замешкання як острах перед затруєним повітрям. Це було ще за влади Міхаїла Ґорбачова. По нинішній день не проголошено, скільки людей евакуйовано і куди та скільки осіб згинуло зараз при вибухові реактора та в короткому часі згодом. Добро з того лиха вийшло 1-го грудня минулого року: не тільки українці, але й росіяни, поляки і жиди голосували „за" державність України, бо тямили Чорнобильську катастрофу, яку спричинила типово-російська, та ще й большевицька розхристаність і недбальство.

Це цікаве, людським розумом незбагнене явище — любов до місця свого замешкання. Бо воно прикметне не тільки людям. Наші селяни в Галичині знали, що коли, бувало, заблукав господар у сніжній завії, втратив орієнтацію, де він і як вертатися додому — треба було здатися на інстикт коня — він напевне завезе під хату.

Створено вже фільм з вірним собакою, як він, вивезений кудись, втікає і біг сотнями миль до хати, де жили його пани і де жив він. Зрештою — любов до рідної землі — це основа патріотизму.

Коли ж еміґранти такі, як ми, вросли вже в нові ґрунти і прийняли новий спосіб життя — їм важко розставатися із тією новою — другою — батьківщиною. Життя складне і психіка людини — складний лябіринт.

Микола Бараболяк

ПИТАННЯ ІРАКУ І БОСНІЇ

III

Боснія-Герцеґовина — це без сумніву штучний державний зліпок. До нападу турків на ці землі 1463 року вони були одним із сербами людом. Під владою турків, плем'я якого ім'я від річки „Босна" — потурчились. Відси ненависть сербів до цих родимців як до яничар. Після війни з Туреччиною (1878) Боснію прикріплено до Австрії. Після програної Австрією війни 1918 року Боснія була включена як частина Сербії до федерації СХС (Сербія-Хорватія-Словінія). Коли після Другої світової війни Тіто монтував міжнаціональну комуністичну ідилію під ім'ям „Юґославія", створено з Боснії „республіку", зліпок трьох дотепер ворогуючих там груп: православних сербів, католицьких хорватів і мусулман-„боснійців". Ці „мусулманські-слов'яни", як вони себе переважно звуть, не є окремою етнічною групою. Вони такі не серби, як закарпатці не українці. Їх мова сербська говірка, ні культурної, ні ніякої іншої окремішности, крім віровизнання у них нема. Вправді у світі ісляму (Корану) нема розмежування між секулярним, а духовним, але хіба ніхто не заперечив би їм самовизначення, коли б вони бажали відокремитись від християн. Інше діло, коли вони намагаються втримати державу трьох ворогуючих між собою непримирених віровизнань, навіть прийнявши корисну для боснійців статистику, що їх 43 відс. сербів, 37 відс а хорватів 20 відс. Католицькі хорвати співпрацюють нині з мусулманами, ідучи одним фронтом проти сербів, але це наближення коньюнктурне.

Не можна брати дуже зазле сербам Боснії, коли вони бажають з'єднатись з материком. Йдеться тільки про методи. Їх становище таке: Юґославія розлетілася, прийшов час Сербії стати Сербією. Проблема в тому, що прилучитись до материка мирним шляхом справа не проста. На перешкоді кордонів. То вони рішили зайняти більше території, як їм припадало б, і відтак переговорювати. По биті мусулмани не хочуть навіть узяти в переговорах участи, бо це був би кінець дотеперішній державі. Їх несповна два мільйони, терен не багатий у природні ресурси, то добра в самостійній державі їм не було б. **Чи не єдиний, отже, нині вихід поділити ту створену в 1946 році Тітом державу, розмежувавши якось мирно непримирених ворогів? Діючий державний секретар ЗСА Іґельбурґер, на конференції минулого місяця погрожував сербам, що вони мусять забратися із окупованих ними теренів, бо інакше буде з ними біда... Очевидно пуста погроза. Буш надіється санкціями примусити сербів упокоритись, та вигляди слабкі. Треба б сербів примусити до того збройно, та воєнні заходи вимагали непропорціонально великих жертв, на які ніхто не готовий, а зокрема ЗСА.**

Та як би не дивитись на акції сербів у Боснії і намагатись зрозуміти чи й частинно виправдати їх дії, західні держави мусять займати тверде становище супроти сербів і тому, що Боснія не єдиний терен, де жевріє небезпека „балканізації" з вини сербів, що може розгорітись у серйозну заграву з небезпекою для миру у світі. Небезпека це „Косово". Наймення „Косово" від поля, де християнське населення того терену, предки нинішніх сербів, ставили в 1384 році чоло турецькому походові на Захід. Битву в Косово, серби програли, та „Косово" стало їхніми Термопілями, нашими Крутами. Переслідувані турками серби стали залишати ці терени, а на їхнє місце наплили албанці. За сливе 500 літ турецької влади наросла там албанська, переважно мусулманська більшість. Нині там 90 відс. населення албанське. Хорват Броз-Тіто, монтуючи в 1946 міжнаціональну і міжконфесійну комуністичну ідиллію, надав Косово статус автономної республіки в рамах сербської, в якій верховодили зразу албанці. Та з розпадом Юґославії сербські націоналісти висунули клич „Геть албанців — Косово сербське!"; в їх розумінні албанці, насправді, зайди, колонізатори, які розпаношились там під крилами тітовського комунізму, тому повинні, коли не повернутись туди, відкіль під турецькою опікою прибули, то принаймні передати провідне становище колишнім автохтонам — сербам. Серби стали вимагати від албанців приречення льояльності Сербії, встановивши так воєнний стан, що уможливило їм насилати туди сербську адміністрацію, і загалом відсувати албанців від впливів. Видима підготова до переміни Косово у адміністраційну провінцію Великої Сербії. Наразі ще нема там воєнних дій, але можна сподіватись, що коли тільки прийде перемога в Боснії — Косово на черзі. Член НАТО — Туреччина — має пакт приязні з Албанією, а саме Албанія готова виступити в обороні братів-мусулманів у Косово. В Македонії теж поважне число албанців. Серйозна загроза.

Якщо йдеться про „новий порядок у світі", а коли не те, то небезпеку великої метушні в Европі, то без сумніву справа погашення пожежі у Боснії є далеко більш критичним питанням безпеки світу, чим той Саддам Гуссейн в Іраку.

Буш покладається на мирні заходи санкції, для розв'язки тої поюґославської проблеми. Цікаво чому треба було знищити хоч 100,000 арабів Іраку, коли йшлось тільки про те, щоб „дістати" Саддама? Чи не були б санкції успішним засобом? Саддам хіба вічний... Комусь залежить дуже, щоб прикорити арабів усеціло, а 150-мільйоновий народ!. Колоніяльні потентати поділили їх на окремі держави, але панарабський рух не мертвий. Цього не можна забувати.

Володимир Скачко

М. ДЖЕМІЛЄВ — ЗА КРИМ В УКРАЇНІ

I

Мустафа Джемілєв народився у 1943 році в Криму. Його шостимісячною дитиною наступного року відправлено до Узбекистану разом з усіма кримськими татарами „за зраду Батьківщини".

М. Джемілєв брав участь у національно-визвольному русі свого народу з 1961 року. Вперше до в'язниці потрапив студентом четвертого курсу Ташкентського інституту інженерів іриґації і механізації сільського господарства. Його виключили з інституту за „антирадянщину", і хотіли відправити в червону армію, але він відмовився і заявив, що в нього нема ворогів за межами СССР і захищати йому нічого, бо в кримських татар забрали батьківщину — Крим.

Припав йому загальний термін ув'язнення — понад 15 років. Був звільнений у 1986 році на прохання академіка Андрія Сахарова, який звернувся особисто до Міхаїла Ґорбачова.

У 1989 році Мустафа Джемілєв створив організацію кримсько-татарського національного руху (ОКНР). В червні 1991 року став головою кримсько-татарського Меджлісу, обраного в кількості 33-ох чоловік на II кримсько-татарському Курултаї. На сьогодні Мустафа Джемілєв — найвідоміший і найвизначніший лідер свого народу. Живе в Криму.

— Судячи з останніх мітинґів кримських татар і вимог на них найбільше вас турбує проблема повернення народу й облаштування його на новому місці. Чи так?

— Ні, звичайно. **Розв'язання наших економічних проблем тісно зв'язане з політичними рішеннями місцевої адміністрації. Це та ж сама номенклятура, яка раніше чинила перешкоди нашому поверненню, а нині вона перешкоджає розв'язанню наших проблем уже в Криму за допомогою підібраних на свій смак і подобу елементів із числа кримських татар.**

Ті кошти, які сьогодні виділяє нам Україна, потрапляють до рук кримської адміністрації, яка не дуже хоче, щоб кримсько-татарський народ повернувся на батьківщину. Ми маємо дуже багато доказів цього.

— Можна їх навести?

— Ну, наприклад, постановою Верховної Ради України за 12-го лютого 1991 року про відновлення Кримської автономії було передбачено доукомплектування кримського парляменту представниками депортованих народів. Нам запропонували квоту — сім чоловік, але ми, природно, відмовилися, бо знаємо, що серед близько двох сот кримських депутатів, ці семеро все одно нічого не вирішували б. Їх просто використовували б із пропаґандистською метою.

Влада все одно шукала „штрейхбрекера" і таки знайшла одного кооператора з кримських татар, заснувала кримсько-татарське національно-культурне товариство і від нього висунула депутата. Йому ж виділили 23 мільйони карбованців з українських грошей, призначених усім кримським татарам.

Величезні суми з цих же грошей пускаються на будівництво якихось доріг. Звичайно, дороги потрібні й кримським татарам, але ж їх будують у тих місцях, де кримські татари не живуть і не поселюються після повернення. Мільйонні суми відпускаються й на будівництво шкіл, де не вчаться наші діти, або є там усього дві-три кримсько-татарські сім'ї. І це в той час, коли в багатьох тих, хто повернувся, нема даху над головою. Одне слово, кошти йдуть на те, щоб латати економічні дірки Криму, створені ще раніше тією вже владою. Триває елементарне розбазарювання коштів депортованих народів.

— А ви як колись виступаєте за те, щоб Крим залишався у складі України?

— Ми вимагаємо відновлення нашої національно-територіяльної державности на території всього Криму в межах української держави.

Закінчення буде.

Любомир Калинич

Про руїну українських церков у Польщі

Як колишній житель українських земель, що належать до теперішньої Польщі, хочу подати деякі інформації, які може не поміщені у книзі Станіслава Крицінського „Церква в Бєщадах", виданої у Варшаві 1992 року. Про появу цієї книжки написав статтю Роман С. Голіят п. з. „Руїна українських церков в Польщі" („Свобода" з 5-го вересня 1992 року). Я цієї книжки не читав, але подаю інформації на всякий випадок, то для теперішніх чи майбутніх істориків цих жалюгідних подій:

У селі Тарнавка, Ряшівського воєвідства, була дерев'яна церква св. Архангела Михаїла, збудована 1672 року, а відновлена 1897 року. Село Тарнавка належало до лежайського деканату. Цю старинну церкву поляки спалили 1947 року. Останнім греко-католицьким парохом у цій парафії був мій покійний батько О. Теофіль, за перебування якого у Тарнавці побудовано дуже гарну муровану церкву з трьома копулами, проєкту Євгена Нагірного зі Львова. Фото цієї церкви поміщене у книзі „Церква в руїні" В. Іванціва, 1987 року, стор. 266. Тепер, ця гарна церква стала костьолом, бо усіх українців із села поляки виселили, а частину вимордували. Я хотів місяць тому перший раз від мого від'їзду з рідного краю відвідати це село, піти там до теперішнього польського пароха і пригадати йому, що ця чудова церква, в якій тепер поляки моляться, побудували українці, старанням тодішнього українського пароха, яким був мій покійний батько. Цим моїм учинком, я хотів доказати, що ми, українці, жителі цього села колись насильно проґнані, ще живемо і добре пам'ятаємо, що належало до нас!

Мої цікаві задуми подорожі, на жаль, не здійснилися через нещасливий випадок з моєю доброю мамою і я змушений був зрезиґнувати із подорожі в мої родинні сторони. Цю гарну церкву в Тарнавці тодішній редактор часопису „Діло" Іван Німчук назвав „граничним стовпом України". Другою українською греко-католицькою церквою, яка була зруйнована завдяки польському шовіністичному вандалізмові, це церква св. Матері Параскевії, побудована 1875 року у селі Райське, недалеко Сянока в нашій любій Лемківщині. У цьому селі парохом був моєї мами батько пок. о. Йоан Яросевич. Безпосередною причиною цього вандальського вчинку, було звернення парафіян — греко-католиків села Волковиї (воно сусідувало з Райським) до польського комісаря релігійних справ, про дозвіл відкрити для греко-католиків церкву св. Параскевії, яка в тому часі була закритою. Комісар на це прохання зареаґував в той спосіб, що блискавично зарядив цю церкву висадити в повітря... Звалища цієї збуреної українсько-греко-католицької церкви св. Параскевії, злучилися з прахом покійних батьків моєї мами, бо вони обоє були поховані зараз біля церкви. Теперішню знімку цієї збуреної церкви, разом із залізним плотиком довкола гробу моєї мами, батьків тримаю в моєму альбомі.

Третьою церквою, місцевість якої побутово пов'язана з моєю родиною і яку спалено, це церква в селі Жукотин на Бойківщині, біля Турки, де був роджений мій батько і де парохом був до 1913 року мій дідо (по-батькові) о. Максим Калинич. Казали тамошні люди, що цементовий нагробник мого діда о. Максима, який стояв зараз біля цієї церкви почервонів із горячі вогню, як ця церква горіла, але не знищився і досьогодні він там стоїть. Село Жукотин, на щастя, належить тепер до України. Кілька років тому, побудовано в Жукотині досить гарну дерев'яну церкву в гуцульському стилі. Цей пам'ятник діда і тамошню церкву, я також заплянував відвідати місяць тому, під час моєї нездійсненої поїздки у нашу вільну Україну.

Вищенаведені рядки написано не із ціллю розпалювання якогось немудрого, під сучасну пору, антаґонізму між українцями і поляками, але виключно як евентуальне доповнення інформацій до книжки „Церква в Бєщадах", автора-поляка Станіслава Крицінського. Також, написано цю статтю з надією, щоб більш ніколи в історії польського та українського народів, не повторювалися так дуже жалюгідні учинки нищення чи загарбування Божих храмів іншого віроісповідання.

У ВАШІНҐТОНІ АМЕРИКАНСЬКІ та ізраїльські урядові чинники переговорюють про військову високоякісну співпрацю, щоби в цей спосіб винагородити Ізраїль за продаж американцями військових джетів типу Ф-15 Савдійській Арабії. Тепер американці є зобов'язані допомогти Ізраїлеві підвищити якість їхнього військового озброєння та обладнання до тієї міри, щоби Ізраїль і надальше залишився військовою потугою на Близькому Сході.

Д-р Богдан Футей

КОНСТИТУЦІЙНІ ПРИНЦИПИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

(Погляд американського судді)

III

2. Розподіл влади:

Розмежування влади між виконавчою і законодавчою владою не визначено чітко. Зокрема це стосується Збройних Сил України. Стаття 178 (18) визначає Президента Верховним Головнокомандуючим Збройними Силами України. Але Стаття 234 каже, що загальне керівництво Збройними Силами здійснюється Національними Зборами, Президентом і Радою національної оборони України.

Згідно зі Статтею 178 (12) Президент подає Національним Зборам кандидатуру особи на посаду прем'єрміністра, однак він не має права його звільнити без згоди Національних Зборів. Це є втручання законодавчої влади у повноваження виконавчого органу.

Стаття 178 (24) надає Президентові право касувати акти міністрів, керівників інших центральних і місцевих органів виконавчої влади... у разі невідповідности їх конституції і законам України. Інтерпретація законности чи незаконности актів належить до повноважень судової влади (Конституційного Суду).

Стаття 220 забезпечує генеральному прокуророві нагляд за дотриманням законів органами державної виконавчої влади. Але, **прокуратура є організаційно включеною до судової структури. Це є конфлікт інтересів:** судова влада має бути невтральною, щоб об'єктивно і справедливо виносити рішення у процесах, котрі вносить прокуратура.

Постанова, що дає конституційному Судові можливість бути ініціятором законів, протилежить засаді розподілу влади. Законодавство має належати виключно до повноважень Національних Зборів України.

Розмежування функцій між законодавчою, виконавчою і судовою владою повинно бути чіткіше визначене. Крім того, з цього проєкту конституції не можна винести враження, що всі три галузі влади є рівноправні.

3. Економічні права:

В Україні відбувається жвава дискусія над економічними реформами, щоб запровадити вільну ринкову систему, як основу економічної політики держави. Це зобов'язує замінити стару невиправдану командно-адміністративну систему.

Основним в цьому перехідному процесі є встановлення права на приватну власність у повному розумінні цього слова. Без приватної власности не може бути мови про вільну ринкову систему. В проєкті деякі обмеження прав людини протилежать загальному принципові вільного ринку. А саме:

Стаття 36 встановлює недоторканість приватної власности. Але в тій самій статті сказано, що здійснення права власности не повинно суперечити інтересам суспільства та правам окремих осіб.

Далі Стаття 67 обмежує власність природних ресурсів тільки до публічної (державної) власности. А стаття 68 — обмежує розміри приватної власности на землю.

Статтею 74 держава ґарантує свободу підприємства, договорів і сумлінної та ненадмірної конкуренції. Далі **читаємо, що обмеження свободи підприємства, договорів** і конкуренції допускається лише у випадках і в порядку, встановлених у законі. Стаття підтверджує, що здійснення конституційних прав і свобод особи може бути обмежене лише в інтересах захисту прав і свобод інших осіб, збереження загального добробуту і т. д.

По суті, це все означає, що уряд може свавільно обмежувати, ухвалюючи відповідні закони більшістю голосів Національних Зборів, право на приватну власність, підприємство та інші особисті ґарантії в ім'я так зв. „добра" суспільства. Отже ґарантії, котрі забезпечуються одним способом, відбираються досить легко іншим способом.

Вимога, щоб приватна власність служила інтересам інших осіб, викликає побоювання — до якої міри держава схоче втручатися і контролювати приватну власність, економіку чи ринкову систему.

Перехід від командно-адміністративної системи до ринкової економіки не легкий, але він конечний для покращання не тільки економічного життя громадян України, але й для її відносин з іншими державами західнього світу.

4. Незалежне Судочинство:

Так як без приватної власности не може бути вільної ринкової системи, так без незалежного судочинства не може бути мови про існування правової держави. Судова влада України мусить бути не тільки незалежною, але й рівноправною з законодавчою і виконавчою.

Судова система України протягом довгих років „комуністичної дійсності" була цілковито під впливом командно-адміністративної системи колишнього Совєтського Союзу.

Закінчення буде.

Жаль і смуток оповив серця численної монтреальської громади, коли 7-го вересня 1991 року рознеслася вістка, що не стало в живих визначної суспільної діячки св. п. Марії-Муми Кінах. Відхід цієї української людини завдав шкоди передусім сумівській спільноті, серед якої вона жила і працювала.

Болюча втрата

У першу річницю відходу її у всесвіт хочу накреслити кілька образів із її трудолюбного життя.

Черкаси, славне місто на правобережній Україні. Куди оком не глянеш, усе рідне, давнє, історичне. Розлогий Дніпро-Славута, недалеко Канів з мощами Великого Кобзаря, а там славний колись Чигирин та побідоносний Корсунь. І недалеко цього чарівного закутка Гетьманщини, у Вергунах, прийшла на світ дівчинка, якій на хресті дали ім'я Марія.

Її батько — галицький січовий стрілець, а мати красуня з наддніпрянських степів, це д-р Лонгин Горбачевський і Катерина Ганкевич. Вони були чи не одними з перших, що засипали річку Збруч і в своїй родині запровадили соборну Україну, а було це у жовтні 1922 року.

Гостра і морозна, а заразом і повна снігу була зима у 1944 році, а найбільше дошкулював місяць лютий, бо така його вже люта вдача. Повітове місто Монастириська — у великій сніговії. Кучугури снігу засипають усі стежки та дороги.

Крізь заметіль пробиваються, запряжені кіньми, сани. Насилу добились до Божого Дому. Це молодята і кілька найближчих. І тут у цій церковці, довершилася тайна, яка з'єднала перед Богом нашу молоду пару, Марію Горбачевську і Методія Кінаха.

Це був час, коли воєнні дії наближалися, а валки втікачів просувалися безупину на захід. За ними і наші молодята, а кілька днів по шлюбі виїздять в повну непевности і бомбових страхіть дорогу.

Через Ліски на Лемківщину, почерез Німеччину і Фіґенберґ до Ляндеку, а звідти над Боденське озеро у Віртенберґії, поїздом через Францію до пристані Марсей над Середземним морем, кораблем до Тунезії в Африці, відтак у 1951 році до омріяної Канади, де поселелилися в Монтреалі.

Уся ця довга подорож, з якої можна б намалювати чимало цікавих картин, тривала майже повних сім років, і в тому часі прийшли на світ їхні сини, Ярослав і Тарас.

Улаштувавши свої особисті справи, вони обоє не замикаються у своїм домі, а входять у зорганізоване вже тут церковне і світське життя. Від перших днів свого перебування в Монтреалі їхньою духово-релігійною розрадою стає церква св. арх. Михаїла, у дільниці Ібервілл, де в уже покійному тепер о. проф. Миколаєві Кушнірикові знаходять свого приятеля і дорадника.

Починаються цікавитися і світськими товариствами. Свою увагу зосереджують на новоствореній організації, Спілці Української Молоді (СУМ), до їхнього юнацтва вписують своїх дітей та поринають тілом і душею у працю цього динамічного гурту людей.

В організаційній побудові СУМ св. п. Марія Кінах займає провідні позиції: стає членкинею Управи Осередку, головною виховницею в Булаві юнацтва, опікункою дівочих роїв та вчителькою сумівських шкіл у місті і на Розмонті. Як співосновниця жіночої ланки при ОСУМ ім. Людмили Старицької-Черняхівської, піддає членкиням думку, яким іменем її назвати та кілька років підряд провадить цю жіночу організацію як її голова.

Під час літніх вакацій бачимо її не на „бічах" чи модерних пляжах, а на нашій сумівській оселі „Верховина", де працює серед своїх однодумців та відпочиває в родинному колі.

Тут бере активну участь у таборуванні юнацтва, як їхня головна виховниця, чи як голова Виховної ради і опікунка дівочого підтабору, а як надходить потреба, то зразково виконує обов'язки команданта табору. Є добрим бесідником і дописувачем сумівських видань. За її допомогою побачили світ три книжкові публікації з нагоди ювілеїв ОСУМ і Жіночої ланки та сотні наказів, протоколів і газеток.

Вона тішиться успіхами своїх вихованців та журиться їхніми невдачами. Її серце перейняте любов'ю до народного мистецтва, так що хата, яку залишила, є одним великим музеєм мистецьких експонатів.

Завершенням суспільно-громадської та виховної праці св. п. Марії Кінах треба уважати побудову на сумівській оселі „Верховина" каплиці, у гуцульському стилі, з невеличкою дзвіницею.

За її наполегливістю, як голови Будівельного комітету, за допомогою членкинь Жіночої ланки та за проєктом здібного архітекта Ореста Гуменного, здвигнено у 1988 році з нагоди 1000-ліття Хрещення України цю церковцю, присвячену св. клягині Ользі, яка стала не тільки прикрасою оселі, але принесла і приносить морально-духовну розраду для багатьох старших і молодших.

Доцінюючи ту жертвенну працю, крайва управа СУМ в Торонто нагородила її у 1985 році грамотою признання, а центральна управа СУМ — прапором виховниці третього ступня.

Коли ж св. п. Марія Кінах відійшла у вічність, і в часі панахид, похорону і тризни численні присутні, замість квітів, зложили поважну суму на нев'янучий вінок, то ОСУМ, щоб увіковічнити її пам'ять, на пропозицію родини Кінахів, заснував „Виховний фонд ім. св. п. Марії Кінах" і цілу цю суму здепонував в українській народній касі в Монтреалі, з тим, що тільки відсотки від того фонду можна уживати на виховні цілі СУМ.

*

Мої малюнки із життя цієї невтомної сумівської виховниці закінчую словами одного із численних її вихованців, колишнього голови монтреальського Осередку, архітекта Ореста Гуменного: „Понад усе подруга Кінах була нашою виховницею і вчителькою, вона використовувала свою Богом приділену учительську здібність, щоб вщепити в нас любов до нашої рідної Батьківщини, щоб краще нас познайомити з українськими традиціями і звичаями, з нашою славною і трагічною історією. В її гутірках з юнацтвом української герої набирали легендарних пропорцій, українські краєвиди ставали живими і ще кращими, як в будь якому мистецькому зображенні, а її духовність пробуджувала у нас глибоке довір'я, що свідомість разом з молитвою, — це найсильніша зброя проти ворогів українського народу".

Тому і ми усі, що зійшлися сьогодні, у першу річницю відходу св. п. Марії Кінах у засвіти, заслухані у щиру оповідь її вихованця, схилімо наші голови перед духом померлої і за її прикладом віддаймо усі наші сили для потреб уже вільної України.

В понеділок, 7-го вересня, була відправлена Свята Літургія, а після неї на місцевому цвинтарі відбулося посвячення пам'ятника на могилі покійної Марії Кінах.

Обидві відправи відслужив о. Іван Чировський, парох церкви св. арх. Михаїла, в присутності найближчої родини і приятелів.

Степан Гарасимович

Апопка відзначила річницю незалежности України

У неділю, 23-го серпня, громада Апопки і околиць відзначила першу річницю проголошення незалежности України. Отець Микола Реґош відслужив Службу Божу в наміренні українського народу і виголосив гарну проповідь, в якій подякував Богові, що допоміг Україні вийти на волю з довголітнього поневолення і страждань, так як Мойсей вивів свій народ з єгипетської неволі. Всі присутні молилися, щоб Бог допоміг Україні вистояти на власних ногах і розбудувати Україну на рівні з іншими вільними державами.

Мистецьку програму відкрив В. Коваль і передав голос В. Комареві, який відчитав Акт проголошення незалежности України і закінчив віршем Володимира Переяславця „Дзвони в Україні". Ірина Кочержук відчитала вірші Дани Чеховичь „Самостійна Україна" і Романа Купчинського „Багата і бідна Україна" та пісню про рідну землю. Василь Чимера віддеклямував вірш О. Гаєцької „Україні в день 24 серпня 1991 року", Таїса Малешко, організатор мистецької програми, — вірш С. Дуди, Онуфрій Мізюк, вірш Павла Тичини „Україно моя дорога", котрий деклямував і запам'ятав з 1940 , будучи в Україні. Всі заспівали „Гей у лузі червона калина" і закінчили свято українським гимном „Ще не вмерла Україна".

М. О.

Л. Кравчук...

(Закінчення зі стор. 1)

взаємних оплат. „Все буде залежати від президента Б. Єльцина, який має підтвердити наші розрахунки", — заявив В. Фокін. На запитання, чи вважає він що з боку Росії існує економічний тиск на Україну, Фокін, сказав: „Так, тиск є , але, я сподіваюсь, українська економіка цей тиск витримає, тому що не в ліпшому стані і підприємства Росії".

Вину за кризу в банкових розрахунках Фокін покладає на колишнього керівника Центрального банку Росії Матюхіна і його помічників, які в односторонньому порядку замінили телеграфну систему поштовою, запевняючи, що телеграфна дуже дорога. Все це було зроблене для того, щоб створити одноканальну схему. Тобто всі розрахунки мали здійснюватися тільки через Москву і Київ. Це привело до накопичення величезної кількости платіжних документів у Києві. При чому такі дискримінаційні правила торкнулися лише України. Всі інші республіки вільно користуються поштовими каналами і не мають жодних проблем.

Такі авантюрні і дискримінаційні порядки створили ідеальне середовище для хабарництва. Заки працівники банків розбирають мішки паперів, керівники підприємств благають допомогти здійснити розрахунки і за це платять 10 відсотків від названої суми. А підприємства України тим часом зупиняються одне за одним, бо не можуть здійснити розрахунків. Фокін висловив певність, що удари по економіці України наносяться саме з Росії та різко засудив таку теорію руйнації економіки, спрямовану не на того, хто погано працює, а на того, хто виробляє і вчасно доставляє продукцію, не отримуючи за неї ніяких засобів для існування".

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

вої інформації України. Перший заступник голови Верховної Ради Василь Дурдинець розповів про основні напрямки праці шостої сесії Верховної Ради України, засідання якої розпочались 15-го вересня. Підкреслено, що праця цієї сесії буде органічним продовженням попередньої діяльности Верховної Ради у створенні законодавчої системи, розбудові України як незалежної демократичної держави та виробленні її зовнішньої і внутрішньої політики. Особливу увагу буде приділено підготовці пакету законів з питань радикальної економічної реформи, соціяльного захисту населення, охорони здоров'я та екологічних проблем. Депутати продовжать працю над проєктом нової конституції України та ухвалять ряд законодавчих актів.

Голова Комісії у справах гласности і засобів масової інформації Микола Спис поінформував учасників зустрічі про правове забезпечення діяльности засобів масової інформації. Відбувся обмін думками щодо висвітлення шостої сесії Верховної Ради України.

Конфлікт...

(Закінчення зі стор. 1)

українська делеґація виступала проти згадування про цей наказ. Шахрай сказав, що „училища завжди були підпорядковані центрові і за своїм стратегічним підпорядкуванням готують фахівців для стратегічних сил СНД. Тому односторонні дії міністра оборони України не можна вважати правомірними... Однак остаточне вирішення проблеми за Кравчуком і Єльциним".

Міністерство закордонних справ України надіслало протест до міністерства закордонних справ Росії з приводу того, що адмірал Касатонов загрожував силою видалити з училищ комісію міністерства оборони України. Такі дії українська сторона уважає незгідними з ялтинськими домовленнями. В документі підкреслено, що училища не є предметом переговорів для державних делеґацій з питань Чорноморської фльоти, оскільки вони не входили і не входять до організаційно-штатної структури Чорноморської фльоти. Документ пригадує, що для вирішення проблем підготови військових кадрів до збройних сил СНД укладено відповідні угоди. А якщо потрібні додаткові рішення щодо підготови офіцерів для російської фльоти, то ці проблеми можна вирішити на міждержавному рівні. Українська сторона запропонувала „вжити необхідних заходів для забезпечення виконання ялтинської угоди усіма органами державного правління Росії. Провести у визначеному часі переговори для вироблення механізму спільного командування Чорноморською фльотою, а також про призначення нового командуючого Чорноморською фльотою".

Вісті з Оттави

Місцевий відділ Конгресу Українців Канади (КУК) влаштував 24-го серпня ц.р. святочний бенкет в першу річницю проголошення незалежности України. Бенкет відбувся, за традицією, в конференційній залі федерального парляменту і головним промовцем на бенкеті був Левко Лук'яненко, амбасадор України в Канаді, який саме тоді святкував день свого народження.

Бенкетна заля була заповнена. Крім амбасадора і його дружини Надії, були присутні радник Родіонов з дружиною, перший секретар і консул Евген Кучер з дружиною, перший секретар в питаннях науки і техніки д-р Олександер Шандрук з дружиною і завідуючий господарством амбасади Ігор Мазур з дружиною. Були також гості з України, які перебувають недалеко від Оттави на сільсько-господарській практиці.

Бенкетом провадила пані Ірина Бел, колишня голова Товариства Українських Канадських Професіоналістів і Підприємців, а відкрив святкування короткою промовою Олександер Волох, голова оттавського відділу КУК. Амбасадора Левка Лук'яненка представив інж. Анатолій Криворучко, подаючи дані про життя і діяльність українського дипломата.

В своїй промові дост. Левко Лук'яненко згадав про історичні зміни на рідних землях за останні кілька років. Він зокрема підкреслив зміну наставлення в Україні до героїв Української Повстанської Армії, яких донедавна офіційні чинники таврували як бандитів і зрадників батьківщини. Амбасадор також розповів про досягнення в Україні за останній рік. Хоч не всі наші сподівання, сказав амбасадор, були здійснені, все ж багато осягнуто. Верховна Рада України ухвалила серію законів з ділянки економіки і культури, поволі ці закони впроваджуються в життя

Амбасадор, з деякою прикрістю, говорив про брак відповідної акції в справі забезпечення амбасади приміщенням для праці і резиденцією для його родини. Вже три місяці як амбасадор в Канаді, а постійного приміщення ще немає. Як нам відомо, Централя Конгресу Українців Канади зобов'язалась подбати про це, але до сьогодні ці справи ще не полагоджені.

В імені громади амбасадорові подякував інж. Зенон Янковський. Українська поетеса зі Львова, Наталія Давидовська, яка перебуває тимчасово в Оттаві, прочитала короткий вірш, присвячений цій оказії, а тріо дівчат з Монтреалю виконало кілька українських пісень на закінчення святкування.

Степан Яворський

„Але і в раю не знайти тобі раю"

Минув рік, як я з чоловіком і сином приїхала в гості з України до свого дідуся.

Мені дуже подобається, що в такій далекій від нас країні, Америці, виходить ваша українська газета, і ми з нетерпінням чекаємо кожне її свіже число. Перебуваючи тут більше року, ми вже багато побачили, почули і я хочу поділитися своїми враженнями.

Почну з того, що наш синок пішов до 1-ої кляси американської школи в місті Кентоні, Огайо, бо української школи тут нема. Тяжко згадувати цей день, коли ми з сльозами провели його до школи, розуміючи, що для дитини, яка ніколи не чула іноземної мови, буде дуже тяжко. Через декілька днів приходить зі школи і з жалем розповідає: „Мамо, діти в автобусі кажуть на мене, що я є „рашин"", а я кажу, що я не є „рашин" а „юкрейніен". Ну що можна було сказати дитині, коли самим серце стискається до болю? Відповіли тільки одне: „Потерпи синочку, діточки самі скоро зрозуміють, що ти є українець". Дякувати Богові, що є на світі такі добрі, щирі люди, як Лариса Музичка, яка допомогла нашому синові Юрчикові подолати труднощі у вивченні англійської мови і зуміла американську школу „переторити" майже на українську. Вона організувала в школі українські вечори, коли вони з Юрчиком вдягалися в українські строї, деклямували вірші і співали українських пісень, пригощали дітей і вчителів варениками і медівниками. На Великдень оформили великі стенди „Христос Воскрес", де красувалися писанки і святочні поздоровлення для дітей і вчителів, кожному учневі роздавали карточки з мапою України, українським гимном та прапором, якого діти замальовували в синьо-жовтий колір. А коли ми прийшли до школи в останній день навчального року, то наші серця вже розквітали від задоволення, і на очах виступали сльози радости: ми почули, як американські діти (які про Україну раніше не знали нічого) вміли до нас сказати „Добрий день", „Допобачення", старалися як могли вимовляти українські слова — і це завдяки такій „чарівниці" як Лариса Музичка.

Завдяки їй ми побували в серпні на Союзівці, де наш Юрчик ходив на навчання українських танців до прекрасного балетмайстра Роми Прийми-Богачевської, а розмовляючи телефонічно з Ларисою, перше її запитання було: „Чи Юрчик читає „Буквар", чи вже навчила його Рома Прийма-Богачевська „гопака" танцювати?"

На Союзівці ми познайомилися з Ніною Квашинською і її двома внучками, Дорою і Ладочкою Пастущак, Христиною Мельник і її дівчатками і нам було дуже приємно, що ці дівчатка чудово розмовляють по-українськи, танцюють народних і співають наших пісень і наш Юрчик з ними дуже подружився. Звичайно було б добре, якби всі такі були діти, але, на жаль, є немало батьків, які навчають своїх дітей французької, еспанської, німецької і інших мов світу, тільки не рідної української. Доводилося зустрічатися з людьми, які стали великими бізнесменами і задовільняються читанням американських газет, коли ж запитуєш: „Чи ви маєте хоч одну українську газету?", то вони кажуть, що „все, що нас цікавить, ми читаємо в американських", а їхні діти навіть не можуть сказати два слова по-українськи. Вони висувають такий непереконливий аргумент: „Нащо нашим дітям говорити українською мовою, вони на Україну не поїдуть". Але хто знає?

До таких „українців" хочеться звернутися словами поета:

„Ти можеш навчитись
чужого звичаю,
І мову чужу, наче пісню
завчить,
Але і в раю
не знайти тобі раю,
Якщо ти не будеш
вітчизною жить!"

На закінчення я хотіла подякувати через вашу прекрасну газету всім тим добрим, щирим, знайомим і незнайомим, людям, які зуміли зберегти рідне слово тут, в далекому краї, і я вірю, що поїде з нами багато українських родин додому і наша слава, співоча Україна прийме їх, як рідна мати, огорне своїми квітучими садами і напоїть цілющою криничною водою.

Галя Козій

У Джерзі Сити відзначили першу річницю вільної України

У неділю, 30-го серпня, українська громада Джерзі Сити та околиці святочно та чисельно відзначила першу річницю проголошення незалежної української соборної держави. Вже давніше на пропозицію членів Українського Народного Дому голова Ілля Шевчук попросив всі діючі організації нашої громади на основне засідання. Було вибрано громадський комітет, котрий зайнявся проведенням свята, до комітету увійшли Ілля Шевчук, Галина Гаврилюк, Катерина Коць, Зенон Галькович, Дмитро Вох, Степан Кравченюк, Петро Палка, Іван Ґресь та Василь Гева. Комітет відразу приступив до праці та запланував програму свята. В неділю у пополудневих годинах відбувся у залі УНДому концерт, котрим проводив касир УНС Олесь Благітка. Концерт дуже гарно та старанно підготовлено.

Американський національний гимн виконала Наталка Гончаренко, відтак Олесь Благітка попросив отця Михайла Лева з УАПЦ в Байоні провести молитву. Після молитви жіночий ансамбль при хорі „Думка", в складі Наталки Гончаренко, Теодозії Ластовецької, Віри Косович, Ірини Демчишин та Леокадії Снігур під керівництвом о. Михайла Лева виконали три пісні: „Збудись, Україно", „Пісню про матір", музика І. Поклада, обробка о. М. Лева, та „Ой зібралися журавлі" музика о. М. Лева.

Святочне слово виголосив представник постійної місії України до ООН Володимир Гандогій, досить глибоко заторкнувши тему історичної визвольної боротьби українського народу від Богдана Хмельницького до Івана Мазепи, а відтак до Симона Петлюри, Євгена Коновальця, Степана Бандери та Ярослава Стецька. Тепер цей довгий шлях боротьби закінчився постанням незалежної України, що її очолив народом вибраний президент Леонід Кравчук. Сьогодні Україна вільна, але ще треба багато нашому народові попрацювати, щоб наша держава встала на свої власні ноги, — закінчив прелегент і публіка нагородила його рясними оплесками.

Відтак кобзар – бандурист Володимир Горбатюк з України виконав три пісні: „Думу про Україну", „Україно Моя", та „Не пора". Рецитацію Ольги Гриньків „Воскресла Україна" виголосила Ніна Ковбаснюк. На закінчення святочної програми жіночий ансамбль при хорі „Думка" виконав ще три пісні: „Цвіте Терен", „Минає день" та „Ой хто в тому лісі".

Присутні і виконавці програми закінчили свято національним гимном „Ще не вмерла Україна".

Дмитро Вох

У НЮ ЙОРКУ закінчився відкритий тенісовий турнір за чемпіонат ЗСА. Першунами вийшли югославка Моніка Селес, перемігши у фінальній грі еспанку Аранчу Санчез Вікаріо 6:3, 6:3. Переможцем у чоловічій групі вийшов швед Стефан Едберґ перемігши американця Піта Сампраса 3:6, 6:4, 6:6 (7:5), 6:2. Своєю перемогою С. Едберґ повторив свій минулорічний успіх в цьому турнірі і закріпив за собою перше місце на листі рангувань.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА НИЗЬКІ рати заставних цін для купна житлових будинків, ця ділянка в американській економії все ще дальше не розвивається з потрібною швидкістю. Аналітики та економісти уважають, що причиною цього явища є постійна небезпека втрати праці.

Зустріч була не довгою

Микола Вожак з Линденгирсту чекав 51 рік,аби зустрітися з кимось із родичів з України. І нарешті його мрія здійснилась. 18-го липня прибув рідний брат Григорій з дочкою Людмилою. Радощам не було меж. Непомітно за спогадами і приємними розмовами збігали дні за днями. Та підступна хвороба підірвала здоров'я Миколи, і вже 1-го серпня він помер у лікарні.

М. Вожак

Лише 11 днів подарувала доля братам, щоб згадувати важке дитинство в багатодітній сім'ї, полинути думками в ті далекі часи Другої світової війни, коли 19-річний юнак разом із своїми ровесниками був вигнаний солдатами Третього Райху на роботу в Німеччину. Там в Нюрнберзі, далеко від дому, Микола зустрів молоду вродливу дівчину Галину, яка невдовзі стала його дружиною. З нею він ділив і радість, і горе. Коли скінчилась війна, перед молодим українцем постало питання: „Як бути далі?" Вирішити подальше життя допомогла зустріч з американським капітаном, що міг говорити трохи по-польському. Микола сподобався американцеві добросовісним ставленням до роботи. За це капітан хотів допомогти Вожакові виїхати до Америки, але Микола відмовився, бо про життя в цій країні нічого не знав. Разом із знайомими поїхав до Бельгії, щоб трохи підробити грошей, і 6 років працював на шахтах. Там у молодій сім'ї сталася велика подія — народилася донечка Оля.

Наскладавши трохи грошей, родина Вожаків вирішила все таки їхати до Америки, бо там жили знайомі, які розповідали про непогане життя в цій країні.

Через якийсь час Вожаки були в Чикаго з двома валізками в руках і п'ятьма долярами в кишені. Побачивши брудні вулиці міста, Галина злякалася і почала просити чоловіка повертатися назад. Але Микола відповів: „Ні! Коли приїхали, то будемо кріпитися і все буде добре".

Щоб стати на ноги, прийшлося працювати на двох-трьох роботах і одночасно вчитися англійської мови. А потім прийшлося навчатися в Деврай,технічному інституті, щоб більше думати головою, ніж робити руками. Завдяки надзвичайній пильності у навчанні Микола був третім із 130 учнів. За два роки одержав диплом.

А за рік перед тим в сім'ї сталась ще одна радісна подія:народився син Василько.

Та куди б не закидала доля М. Вожака, він завжди думав про рідню в Україні.

Але побачитися з кимось було тільки мрією. І нарешті, коли Україна стала самостійною державою, мрія Миколи здійснилась. Як приємно було показувати братові чудові місця Америки, яка стала для Вожака за 40 років рідною, знайомити дорогих гостей з американською дійсністю. Брат і племінниця із сльозами на очах оглядали переповнені найрізноманітнішими товарами крамниці. І Миколі було боляче за те, що його рідна Україна з такими багатими землями і роботящими людьми мусить терпіти великі економічні труднощі.

Недовго довелося братам бачитись і спілкуватись. Невблаганна смерть забрала Миколу. А для молодого брата Григорія ця зустріч була як короткочасний сон.

М. Вожака не стало, але він навіки залишиться в пам'яті скорботної дружини Галини, дочки Олі, сина Василька та їх родин, п'яти сестер та братів в Україні.

Незабутнім він буде і в пам'яті тих, хто знав Миколу Вожака

Л. Шимко

ЗАКЛИК

Шановна українська громадо!

Як відомо із світової преси, нові докази категорично свідчать про велику несправедливість американського департаменту юстиції (ОСІ) у фальшивому оскарженні Івана Дем'янюка. Вже у 1978 р. ОСІ мав конкретні дані, що І. Дем'янюк не був катом в Треблінці, але все таки започаткував і вперто продовжував судовий процес проти нього.

Два тижні тому федеральний апеляційний суд 6-ої округи у Синсиннаті, Огайо, із своєї власної ініціятиви наново відкрив справу видачі І. Дем'янюка до Ізраїля. Такий крок без прецеденту в історії американського права. У своєму розпорядженні федеральний суд зазначив, що зробив це рішення, бо „зайшли серйозні питання щодо поведінки американських прокураторів". Цей суд має право уневажнити видачу Дем'янюка і тоді Ізраїль, згідно з умовами договору з ЗСА, буде змушений відіслати підсудного до Америки. Оборона — себто родина Дем'янюка — має тільки до 11-го серпня 1992 року, щоб представити свої докази та правні аргументи.

Справа Дем'янюка вже тягнеться 15 років, емоційно і фінансово вичерпуючи його родину, котра напологливо працює в його обороні. Українська діяспора жертвенно підтримувала цю працю. На жаль, знайшлись особи, котрі, без жадної фахової підстави критикували професійну оборону і своїми наклепами довели до повного краху фонду оборони.

Нарешті прийшла велика нагода закінчити цю несправедливість проти І. Дем'янюка. Було б ще більш несправедливим, якщо в моменті коли цілий світ, включно із Ню Йорк Таймсом, закликає до оновленого повного розгляду цієї справи, родина Дем'янюків не мала фондів щоб нарешті захистити свого батька. Їм треба негайної щедрої фінансової допомоги. Просимо висилати ваші датки безпосередно на нижче подану адресу — це є єдиний фонд допомоги обороні Дем'янюка: John Demjanjuk Defense Fund, P.O. Box 92819, Cleveland, Ohio 44192.

Едвард Нишник, голова, Фонд Оборони Дем'янюка

Адв. Андрій Филипович
Адв. Михайло Варис, мол.
співголови Комітету оборони при Українсько-Американському Товаристві Адвокатів

Річний фестиваль Менор коледжу

Український річний фестиваль Менор Джуніор коледжу відбудеться в неділю, 4-го жовтня, від 12-ої до 6-ої години вечора при Факс Чейс Ровд і Форест Авеню в Дженкінтвні, Па. Служба Божа відбудеться о год. 11:30 рано в авдиторії коледжу. Атракцією фестивалю будуть танцювальні ансамблі, показ майстерності народного мистецтва, українська музика, смачні страви, а для дітвори їзда на кониках і возом на сіні.

Фестиваль спонзорує Студійний Осередок Української Культури Менор Джуніор коледжу. Вступ для дорослих 3 дол., для дітей 1 дол. Паркування безплатне. На випадок дощу фестиваль відбудеться у приміщенні коледжу. По інформації слід телефонувати на число (215) 885-2360.

Ведучою програми фестивалю буде Марія Касіян з Мелровз Парку, Па. Програма розпочнеться о годині 1:30 по полудні. У програмі беруть участь:„Волошки" — український танцювальний ансамбль з Філядельфії, Андрій Пап, мистецький директор ансамблю, провадить групу 40 танцюристів. В репертуарі ансамблю — понад 40 традиційних танків з усіх областей України. „Волошки" виступали в північносхідних частинах Америки і Канади, коло Статуї Свободи під час святкувань століття статуї, в Лонгвуд Ґарденсі і на попередніх українських фестивалях Менору.

„Гайдамаки" — український співочий ансамбль з Філядельфії, заснований у 1989 році. Ансамбль виконує традиційні українські пісні, а також коляди і літургійні пісні. Ансамбль виступав у більших містах східніх стейтів Америки та в Гартфорді, Кон., під час 50-літнього ювілею Українського Конгресового Комітету Америки і Українського Фестивалю в Ровз Трі Парку, Па. Ансамбль „Гайдамаки" спонсорує річний літній концерт у Вайлдвуд Крест, Н.Дж. і бере участь у багатьох святкуваннях околиці трьох стейтів. Музичним керівником ансамблю є Ігор Кушнір з Виндмору, акомпаньятор - піяністка Леся Рудий.

„Весна" — танцювальний ансамбль СУМА з Філядельфії бере участь в імпрезах від 1985 року. Танцюристи в цій групі, від 5 до 20 років, виступають під керівництвом Галі Козак з Віллов Ґров, яка має широкі і різноманітні кваліфікації. Адміністратором школи танцю і ансамблю є Юрій Голінеі.

Танцюристи школи „Волошки" з Філядельфії — це студенти з двох заавансованих ступенів школи танцювального ансамблю „Волошки". Під керівництвом Ніни Пацовської-Прибольської танцюристи школи „Волошки" виступали під час фестивалю парафії св.Анни у Воррінґтоні, під час міжнародного фестивалю народних танців і на Фолк Фейр у Філядельфії.

„Соловейки" — група юних солістів з Філядельфії під керівництвом проф. Зої Маркович виконує українські народні, релігійні і традиційні пісні. „Соловейки" виступають під час церковних святкувань і інтернаціональних фестивалів. Проф. Зоя Маркович — відома концертова піяністка і професор музики — є автором двох книжок вокальної музики і звукозаписувала із симфонічною оркестрою Філядельфії.

„Черемош" із Філядельфії — це дитяча танцювальна група під керівництвом Стефана Фірка і Данила Білинського. „Черемош" виконує традиційний гуцульський танок Карпатських гір. Танцюристи цієї групи віком від 5 до 15 років.

В додатку до програми буде „Ярмарок". Майстри СОУК будуть показувати свої вмілості нанизування герданів, дереворізьби, ткання, виробів зі шкіри, кераміки, писання писанок і вибійки.

Н.Н.